

Program Wychowawczo- Profilaktyczny

*Szkoły Podstawowej nr 5
im. Janusza Kusocińskiego
w Świdniku
w roku szkolnym 2020/2021*

Świdnik 2020

1. Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny powstał na podstawie wnikliwej analizy badań ankietowych przeprowadzonych wśród rodziców, uczniów i nauczycieli oraz diagnozie wychowawczej dokonanej przez wychowawców klas. Ponadto stałe monitorowanie działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pojawiających się problemów (od wielu lat tworzone są plany pracy wychowawczo-profilaktycznej) pozwoliło stworzyć program zgodny z oczekiwaniami wszystkich podmiotów uczestniczących w życiu szkoły. Ujęte w programie zagadnienia będą poddawane ewaluacji, co pozwoli wyodrębnić obszary wymagające zmian i dostosować pracę do zaistniałych potrzeb. Takie obszary zostały wyodrębnione do realizacji na rok szkolny 2020/2021 – *załącznik nr1 do SPWP*.

Zgodnie z definicją, **wychowanie** to: „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”. Pragniemy, by treści i działania ujęte w planowanych działaniach, zapewniły uczniom lepsze funkcjonowanie w życiu zarówno osobistym, jak i społecznym.

Zadaniem naszej szkoły jest stwarzanie uczniom optymalnych warunków do harmonijnego rozwoju, zdobywania wiedzy i umiejętności poprzez indywidualizację procesu kształcenia, a także osobowe traktowanie każdego wychowanka i organizacja wszechstronnej pomocy potrzebującym, dlatego kształtujemy postawy prospołeczne np. poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym. Wiąże się to ze współpracą także z innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły (takimi jak m.in. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Miejskie Centrum Profilaktyki, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Policja i in.).

Kluczową rolę w budowaniu środowiska szkolnego, sprzyjającego wychowaniu i profilaktyce, pełnią **nauczyciele**. To oni bowiem stanowią dla uczniów wzorzec osobowy człowieka dorosłego, z którym należy się identyfikować. W ramach edukacji przybliżają uczniom osiągnięcia nauki, umożliwiając im zrozumienie człowieka i świata oraz mechanizmów ich funkcjonowania. Są trenerami w zakresie uczenia i usprawniania podstawowych umiejętności i kompetencji niezbędnych w codziennym życiu, stale doskonaląc swój warsztat pracy. Jako wychowawcy są przewodnikami w odkrywaniu przez uczniów osobistych potencjałów, realizacji zadań rozwojowych oraz rozwijaniu ich odpowiedzialności za własny rozwój.

Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Dzięki urzeczywistnianiu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie – to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla

wychowanka zrozułniałe.

System wartości, na których opieramy naszą pracę wychowawczą, takich jak: uczciwość, tolerancja, szacunek, szczerowość, zaufanie, prawdomówność, pomoc potrzebującym, obowiązkowość i sumiennoość, patriotyzm, a także kultura osobista – stworzono na podstawie opinii rodziców, nauczycieli i uczniów, respektując chrześciłciański system wartości oraz uniwersalne zasady etyki.

Treści i działania profilaktyczne zostały dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów. Uznano, że szczególnie ważne jest dążenie do zaspokojenia takich **potrzeb** naszych wychowanków, jak: poczucie bezpieczeństwa (uważamy, że uczeń czując się bezpiecznie jest chętny i otwarty na współpracę); kontaktu z „mistrzem” (nauczyciel autorytetem w każdej dziedzinie); uznania i akceptacji (dostrzegania każdego osiągnięcia, a tym samym inspirowanie do dalszych sukcesów); poszanowanie godności własnej i drugiego człowieka (bez względu na pochodzenie, przekonania i wygląd); podtrzymywania i wzmacniania więzi przyjacielskich i koleżeńskich; mówienia prawdy i otwartego wyrażania myśli (nie raniąc nikogo); obiektywnego i sprawiedliwego traktowania.

Ponadto mając na uwadze ważną rolę w profilaktyce czynników chroniących założono, że wzmacnianie ich przyczyni się w znacznym stopniu do osłabienia czynników ryzyka. Pozwoli to na podjęcie takich działań, które opóźnią inicjację sięgania po środki uzależniające, zmniejszą ilość zachowań ryzykownych, a także ograniczą rozmiary uzależnień. Wśród czynników chroniących za ważne uznano takie czynniki jak:

- **więź emocjonalna z rodzicami** poprzez np. włączanie rodziców w życie szkoły, imprezy i uroczystości szkolne, prowadzenie i organizowanie szkoleń, zasięgnięcie opinii w ważnych dla szkoły sprawach; promowanie wartości prorodzinnych np. w trakcie realizacji przedmiotu „Wychowanie do życia w rodzinie”, godzin wychowawczych;
- **zainteresowanie nauką szkolną** poprzez rozwijanie zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych, w kołach zainteresowań, przygotowanie do konkursów, turniejów itp.; udział w zajęciach dodatkowych dla uczniów z trudnościami w nauce; organizację zajęć z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz spotkań i prelekcji dotyczących dalszej drogi życiowej i zawodowej, realizację tematów związanych z orientacją zawodową;
- **regularne praktyki religijne** poprzez zadeklarowany udział młodzieży w lekcjach katechezy, rekolekcjach, życiu parafii; kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych i wielkanocnych w ramach uroczystości szkolnych i klasowych np. spotkania opłatkowe;
- **poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych** poprzez realizację tematów z zakresu „Wiedzy o Społeczeństwie”; organizowanie prelekcji dla uczniów, rodziców z przedstawicielami prawa, ustawiczne wdrażanie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i jego modyfikowanie;
- **przynależność do pozytywnej grupy** poprzez propagowanie idei Samorządu Uczniowskiego i zachęcanie do udziału w jego pracach; aktywizowanie uczniów do udziału w życiu społeczności szkolnej, rozwijanie zainteresowań, wdrażanie klasowych programów wychowawczych, aktywna praca w Klubie Przyjaciół UNESCO, PCK, Szkolnym Kole Caritas, Szkolnym Kole Wolontariatu,

zachęcanie do udziału: w zajęciach sportowych i rekreacyjnych, artystycznych, apelach szkolnych, spektaklach profilaktycznych; organizowanie i udział w wymianie międzynarodowej młodzieży z krajów Unii Europejskiej i USA, działalność w ramach Klubu Asystentów Bibliotecznych, Gazetki Szkolnej, teatru szkolnego, szerokiej gamy przedmiotowych kół zainteresowań, wdrażanie do działalności samorządowej na terenie miasta – uczestnictwo w Młodzieżowej Radzie Miasta;

- **propagowanie idei wolontariatu** poprzez organizowanie i prowadzenie różnorodnych akcji charytatywnych, zachęcanie do aktywnego w nich udziału uczniów, nauczycieli i rodziców oraz społeczności lokalnej; prowadzenie godzin wychowawczych, spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych- fundacji, stowarzyszeń, kół na temat wartości wynikających z udzielania pomocy osobom potrzebującym, niepełnosprawnym, terminalnie chorym; zdobywanie pierwszych doświadczeń zawodowych niezbędnych w przyszłej pracy;

- **szerzenie idei tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, mniejszości narodowych** poprzez organizację zajęć integracyjno-adaptacyjnych, imprez klasowych i szkolnych, konkursów związanych z szeroko rozumianą integracją, współpraca z instytucjami zajmującymi się opieką i pomocą osobom niepełnosprawnym, ciągłość w tworzeniu klas integracyjnych.

Realizując działania wychowawcze i profilaktyczne, chcemy doprowadzić do eliminacji takich czynników ryzyka jak: *palenie tytoniu* poprzez prowadzenie prelekcji w ramach godzin wychowawczych, lekcji biologii, wystawek, zajęć metodą projektów uświadamiających o negatywnych skutkach nałogu; *używanie alkoholu* poprzez organizowanie spotkań młodzieży ze specjalistami z Miejskiego Centrum Profilaktyki; *używanie innych środków psychoaktywnych*, np. narkotyków, środków wziewnych, leków poprzez realizację zajęć warsztatowych dotyczących zagrożenia narkomanią organizowanych dla uczniów, rodziców i nauczycieli; *wczesna aktywność seksualna* poprzez realizację tematów z zakresu „Wychowanie do życia w rodzinie”; *zachowania agresywne i przestępcze w tym cyberprzemoc* poprzez prowadzenie prelekcji z przedstawicielami prawa uświadamiających o odpowiedzialności karnej nieletnich; *popęlnienie czynów nagannych*; organizowanie zajęć dotyczących przemocy, rozmowy oraz projekcja filmów na godzinach wychowawczych; *uzależnienia medialne, np. od internetu* poprzez prowadzenie godzin wychowawczych, pogadanek na temat mechanizmów uzależnienia, projekcję filmów i innych multimediiów, udzielanie porad rodzicom ucznia zagrożonego uzależnieniem w celu objęcia go pomocą psychologiczną lub psychiatryczną.

Elementy Programu:

1. Podstawa prawna.
2. Sylwetka absolwenta szkoły.
3. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.
4. Strategia wychowawczo - profilaktyczna szkoły:
 - a. Treści wychowawczo - profilaktyczne do realizacji w klasach I-III.
 - b. Treści wychowawczo - profilaktyczne do realizacji w klasach IV-VIII.
 - c. Treści i formy działań wychowawczych i profilaktycznych.
5. Ewaluacja programu.
6. Plany wychowawczo - profilaktyczne poszczególnych klas.

1. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (szczególnie art. 72),
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Narodowy Program Zdrowia.

2. Sylwetka absolwenta szkoły

Sfery rozwojowe ucznia	Opis osiągnięć wychowanka
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna 	<ul style="list-style-type: none"> - dba o zdrowie, unika wszelkich używek - ma świadomość ich negatywnego wpływu na swoje zdrowie; - prowadzi zdrowy styl życia; - zna zasady zdrowego, racjonalnego odżywiania się i kieruje się nimi; - rozumie potrzebę aktywności fizycznej i stosuje ją w życiu; - potrafi udzielać pierwszej pomocy; - jest odpowiedzialny za zdrowie własne i innych; - zna zasady BHP i ich przestrzega; - jest świadomy zmian zachodzących w jego ciele; - zna zasady zachowań w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa własnego i innych.
<ul style="list-style-type: none"> • Psychiczna / np. emocjonalna, intelektualna/ 	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje mocne i słabe strony; - potrafi określać bliższe i dalsze cele życiowe; - jest zmotywowany do ciągłego rozwoju i samokształcenia; - cechuje go samoświadomość, twórczość i kreatywność; - potrafi określić własne możliwości; - rozwija się intelektualnie; - potrafi mądrze korzystać z szerokiego dostępu do wiedzy; - właściwie planuje swoją pracę i wypoczynek; - jest ciekawy świata, stale poszerzając swoje wiadomości na temat zjawisk i zależności w nim występujących; - potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w sytuacjach praktycznych; - potrafi wyrażać emocje w sposób konstruktywny - jest asertywny; - zna sposoby radzenia sobie ze stresem; - potrafi pracować pod presją czasu; - jest empatyczny, wrażliwy na potrzeby innych. - jest świadomy zagrożeń współczesnego świata.
<ul style="list-style-type: none"> • Spoleczna 	<ul style="list-style-type: none"> - jest uprzejmy, życzliwy i uczciwy; - chętnie pomaga innym, podejmując działania w celu poprawy nich sytuacji; - jest tolerancyjny; - rozumie, że różnice między ludźmi, wynikające z ich różnych możliwości, motywacji oraz odmienności kulturowej, są

	<p>zjawiskiem normalnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykazuje się odwagą cywilną, stając w obronie słabszych; - rozróżnia dobre i złe uczynki; - zachowuje się odpowiedzialnie i świadomie; - szanuje siebie i innych; - ma poczucie przynależności do grupy np. drużyna, klub, wspólnota; - współpracuje w zespole; - potrafi przyznać się do błędu i ponieść konsekwencje swojego postępowania; - rozumie zasady demokracji - dyskutuje we właściwej formie; - rozwija potrzebę ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa; - ma świadomość roli i wartości rodziny w życiu człowieka; - potrafi inicjować i podtrzymać głębsze relacje; - potrafi wyrażać własne opinie, poglądy i przekonania, nie urażając innych osób.
<ul style="list-style-type: none"> • Duchowa 	<ul style="list-style-type: none"> - jest wrażliwy na kwestie moralne: prawdę, piękno i dobro; - dokonuje analizy postaw, wartości, przekonań; - szanuje kulturę i dorobek narodowy; - dba o dobre imię szkoły; - jest patriotą – zna historię swojego kraju i regionu; - zna miejsca pamięci narodowej w środowisku lokalnym; - aktywnie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych, narodowych i patriotycznych; - zna i szanuje chrześcijański system wartości; - wykazuje się postawą tolerancji wobec innych religii i wyznań oraz światopoglądu; - podtrzymuje i kultywuje tradycje narodowe; - kieruje się pozytywnymi wartościami w swoim życiu;

3. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

W tworzeniu niniejszego programu ważną rolę pełnią **rodzice**, gdyż to na nich spoczywa odpowiedzialność za wychowanie swoich dzieci. Rolą szkoły zaś jest wspieranie i uzupełnianie rodziców w tym procesie. Dlatego też w ankietach zwróciliśmy się do nich z zapytaniem o chęć i gotowość wspierania szkoły w jej działaniach wychowawczych. Badania pokazały, że zdecydowana większość rodziców chce brać aktywny udział w życiu szkoły, w tym w jej działaniach profilaktyczno – wychowawczych. Ponadto, według rodziców, szkoła powinna w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na: właściwe funkcjonowanie dziecka w grupie, zapewnienie mu bezpieczeństwa, naukę szacunku do siebie i innych, indywidualne traktowanie dostosowane do potrzeb dziecka, udzielanie mu fachowej pomocy, przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w życiu społecznym (szkolnym), uczenie go odpowiedzialności za siebie i innych, a także podnoszenie kompetencji nauczycieli. Rodzice zwrócili też uwagę na istotne, według nich, kształtowanie postawy patriotycznej dzieci i młodzieży, a co za tym idzie, m.in. poznawanie i kultywowanie lokalnych miejsc pamięci narodowej.

Planowane do realizacji działania powstały też w wyniku prowadzonej przez wychowawców wnikliwej diagnozy indywidualnych potrzeb danej klasy oraz uczniów. Diagnoza ta oparta była na obserwacji i doświadczeniach wychowawcy, związanych z pojawianiem się problemów w danym zespole klasowym. Przeprowadzona diagnoza miała na celu wyodrębnienie obszarów wymagających naprawy. Celem tej diagnozy było porównanie planowanych działań z uzyskanymi efektami, co pozwoliło na dostosowanie pracy szkoły do potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki. Ponadto wnikliwej oceny pojawiających się problemów wychowawczych dokonywano także podczas zebrań Zespołu Wychowawczego oraz Zespołów Nauczycieli uczących w danej klasie. Innym ważnym narzędziem niezbędnym do uzyskania pełnej diagnozy są badania ankietowe przeprowadzane wśród młodzieży dotyczące ich poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią. Wnioski z tych badań w formie raportu są uwzględniane podczas opracowywania planów pracy wychowawczej i profilaktycznej na nowy rok szkolny. Warto dodać, że systematycznie prowadzony jest także monitoring niepokojących zjawisk, które pojawiają się w bieżącej pracy z uczniami.

4a. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I – III.

Edukacja wczesnoszkolna obejmuje pierwsze trzy lata nauki dziecka w szkole i ma za zadanie stopniowo przygotować dziecko do uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej i środowiska lokalnego, a w dalszej perspektywie – do pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym. Cele wychowania i sposób ich realizacji są dostosowane do indywidualnych możliwości intelektualnych, emocjonalnych, społecznych i zdrowotnych dziecka będącego w młodszym wieku szkolnym.

Zakładamy, iż uczeń kończący edukację wczesnoszkolną nabeździe takich umiejętności, jak:

Klasa I-III

Sfera rozwojowa	Obszar - zadanie	Cele ogólne
<ul style="list-style-type: none">• Fizyczna• Psychiczna	<u>Zdrowie</u> – <i>edukacja zdrowotna</i>	<ul style="list-style-type: none">• Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych;• Kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;• Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;• Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;• Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;• Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;• Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego;• Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;• Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
<ul style="list-style-type: none">• Społeczna• Psychiczna	<u>Relacje</u> – <i>kształtowanie postaw społecznych</i>	<ul style="list-style-type: none">• Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;

		<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
<ul style="list-style-type: none"> • Duchowa • Psychiczna 	<p><u>Kultura – kształtowanie wartości, norm i wzorów zachowań</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się; • Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji; • Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym; • Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury; • Zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;

		<ul style="list-style-type: none">• Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw;• Podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej;• Wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;• Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych;• Budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów;• Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;• Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;• Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;• Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej;• Rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;• Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Spoleczna 	<u>Bezpieczeństwo</u> – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych; • Kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno- komunikacyjnych; • Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów; • Respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; • Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.
---	---	---

4b. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach

IV – VIII.

Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły ujęte w tym rozdziale będą realizowane zarówno na zajęciach z wychowawcą, jak i podczas zajęć przedmiotowych w każdym poziomie klasowym. Stanowią one kontynuację pracy z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Wprowadzane treści wychowawcze i profilaktyczne skierowane do uczniów – dostosowane do ich potrzeb rozwojowych – można odnaleźć w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego, specjalnego i zawodowego. Działania wychowawczo – profilaktyczne powinny być kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem – przekazywaniem wiedzy, m.in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji treści wielu przedmiotów, takich jak np. przyroda, biologia, historia, plastyka, muzyka, wychowanie fizyczne, edukacja dla bezpieczeństwa, technika, informatyka, wiedza o społeczeństwie, wychowanie do życia w rodzinie itd.

Klasa IV

Sfera rozwojowa	Obszar - zadanie	Cele ogólne
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Psychiczna 	<u>Zdrowie</u> – <i>edukacja zdrowotna</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. • Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. • Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. • Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. • Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.
<ul style="list-style-type: none"> • Społeczna • Psychiczna 	<u>Relacje</u> – <i>kształtowanie postaw społecznych</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.
<ul style="list-style-type: none"> • Duchowa • Psychiczna 	<u>Kultura</u> – <i>kształtowanie wartości, norm i wzorów zachowań</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. • Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Społeczna 	<u>Bezpieczeństwo</u> – <i>profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. • Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. • Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych • Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.

- Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.

Klasa V

Sfera rozwojowa	Obszar - zadanie	Cele ogólne
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Psychiczna 	<u>Zdrowie</u> – <i>edukacja zdrowotna</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywuja. • Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. • Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.
<ul style="list-style-type: none"> • Społeczna • Psychiczna 	<u>Relacje</u> – <i>kształtowanie postaw społecznych</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. • Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. • Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.
<ul style="list-style-type: none"> • Duchowa • Psychiczna 	<u>Kultura</u> – <i>kształtowanie wartości, norm i wzorów zachowań</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. • Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Społeczna 	<u>Bezpieczeństwo</u> – <i>profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. • Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. • Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. • Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.

Klasa VI

Sfera rozwojowa	Obszar - zadanie	Cele ogólne
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Psychiczna 	<u>Zdrowie – edukacja zdrowotna</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. • Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. • Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.
<ul style="list-style-type: none"> • Społeczna • Psychiczna 	<u>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. • Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. • Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. • Rozwijanie samorządności.
<ul style="list-style-type: none"> • Duchowa • Psychiczna 	<u>Kultura – kształtowanie wartości, norm i wzorów zachowań</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Społeczna 	<u>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. • Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.

		<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.
--	--	---

Klasa VII

Sfera rozwojowa	Obszar - zadanie	Cele ogólne
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Psychiczna 	<u>Zdrowie</u> – <i>edukacja zdrowotna</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. • Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. • Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.
<ul style="list-style-type: none"> • Społeczna • Psychiczna 	<u>Relacje</u> – <i>kształtowanie postaw społecznych</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).
<ul style="list-style-type: none"> • Duchowa • Psychiczna 	<u>Kultura</u> – <i>kształtowanie wartości, norm i wzorów zachowań</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. • Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.

<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Społeczna 	<u>Bezpieczeństwo</u> – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. • Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. • Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?
---	---	---

Klasa VIII

Sfera rozwojowa	Obszar - zadanie	Cele ogólne
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Psychiczna 	<u>Zdrowie</u> – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią i kreatywnością. • Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. • Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. • Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. • Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
<ul style="list-style-type: none"> • Społeczna • Psychiczna 	<u>Relacje</u> – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
<ul style="list-style-type: none"> • Duchowa • Psychiczna 	<u>Kultura</u> – kształtowanie wartości, norm i wzorów zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. • Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.

		<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
<ul style="list-style-type: none"> • Fizyczna • Społeczna 	<u>Bezpieczeństwo</u> – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. • Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. • Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

4c. Treści i formy działań wychowawczych i profilaktycznych.

Indywidualna praca wychowawcza z uczniem zarówno zdolnym, jak i przejawiającym trudności w nauce i zachowaniu polega na:

- rozpoznawaniu potrzeb wychowanka;
- zasięgnięciu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej w celu ukierunkowania oddziaływań dydaktycznych i wychowawczych;
- dostosowywaniu wymagań do możliwości ucznia;
- stałym wspieraniu go w pracy - utwierdzaniu, że może i potrafi;
- nawiązaniu i utrzymywaniu współpracy z rodzicami.

Praca wychowawcza z klasą polega na:

- zdiagnozowaniu potrzeb klasy;
- tworzeniu klasowego programu wychowawczego;
- realizowaniu tego programu podczas godzin wychowawczych, wycieczek i wyjść klasowych, imprez klasowych i szkolnych, pracy na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.

Praca ze społecznością szkolną polega na:

- pomocy w tworzeniu samorządności uczniowskiej jako reprezentanta całej społeczności

uczniowskiej;

- wspieraniu inicjatyw samorządu i pomocy w ich realizacji;
- zachęcaniu do podejmowania działań zarówno w szkole, jak i środowisku;
- zasięganu opinii o ważnych dla szkoły sprawach;
- podejmowaniu wspólnych decyzji mających wpływ na życie szkoły.

Praca zespołu nauczycielskiego polega na:

- koordynacji działań w ramach realizacji projektów edukacyjnych;
- prowadzeniu systematycznych spotkań zespołu wychowawczego, zespołów przedmiotowych i nauczycielskich;
- uczestniczeniu w posiedzeniach rad pedagogicznych;
- podnoszeniu kwalifikacji zawodowych [dydaktycznych i wychowawczych poprzez udział w konferencjach metodycznych, szkoleniach, kursach, studiach podyplomowych.

Praca z rodzicami polega na:

- zachęcaniu do udziału w działaniach Trójek Klasowych oraz Rady Rodziców w celu współdecydowania o ważnych dla szkoły sprawach – w tym wyrażaniu opinii;
- utrzymywaniu z nimi częstych i systematycznych kontaktów w ramach: wywiadówek, dni otwartych, indywidualnych spotkań z poszczególnymi rodzicami, korespondencji drogą elektroniczną - dziennik elektroniczny,
- zapraszaniu rodziców do udziału w imprezach, zarówno klasowych, jak i szkolnych;
- wspieraniu rodziców w procesie wychowania dzieci w zależności od potrzeb – w formie prelekcji, pogadarek;
- zasięganu się ich opinii na temat skuteczności prowadzonych działań – poprzez wypełnienie ankiet.

5. Strategia Ewaluacyjna Programu.

Ewaluacja to systematyczne zbieranie, analiza, interpretacja i wartościowanie danych o jakiejś działalności, jej planach, wynikach i uwarunkowaniach. Jej głównym zadaniem jest wspieranie rozwoju placówki, zapewnienie systematycznej informacji o postępie, wskazywanie kierunku potrzebnych zmian, angażowanie wszystkich podmiotów do współpracy.

Ewaluacja wewnętrzna programu wychowawczo – profilaktycznego to: przemyślane, zaplanowane i systematyczne działanie obejmujące opracowanie własnego systemu gromadzenia i opracowywania informacji oceniających działania szkoły, upublicznionych w postaci diagnoz, analiz, raportów i opinii, wykorzystywanych do doskonalenia jakości działań szkoły. Ma pomóc określić stopień osiągnięcia zamierzonych celów, pokazać efekty zrealizowanych działań, a także

stwierdzić, czy sposób realizacji działań sprzyjał ich skuteczności.

Przystępując do procesu projektowania ewaluacji tego programu, uwzględniono następujące fazy postępowania:

1. Ustalenie obiektu ewaluacji.
2. Określenie celów obiektu ewaluacji.
3. Sformułowanie pytań kluczowych.
4. Określenie kryteriów ewaluacji.
5. Określenie metod badawczych.
6. Określenie próby badawczej.
7. Monitorowanie danych.
8. Określenie formy prezentacji danych.

Pierwszym obszarem ewaluacji będzie zbadanie funkcjonowania szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

*Załącznik nr 1
do Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.*

PLAN PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ w roku szkolnym 2020/2021

*opracowany na podstawie ewaluacji
Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego*

Świdnik 2020

Treści wychowawcze - zadania	Sposób realizacji - działania	Adresat działań – osoby objęte działaniami	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji	Ewaluacja – monitorowanie skuteczności oddziaływań	Uwagi
<p>1. Kontynuowanie pracy wychowawczej na przyjętym w SPWP systemie wartości ze zwróceniem szczególnej uwagi na wartości takie jak: szacunek, pomoc potrzebującym, tolerancja.</p>	<p>- ujęcie w klasowych planach wychowawczych tematyki dotyczącej roli wartości w życiu człowieka, m. in. takich jak: szacunek, pomoc potrzebującym, tolerancja - uwrażliwianie na potrzeby innych , w tym najbliższego środowiska rówieśniczego - zachęcanie uczniów i rodziców do udziału w akcjach charytatywnych organizowanych w szkole oraz pracy na rzecz innych, np. w Szkolnym Kole Wolontariatu; - organizowanie spotkań uczniów ze specjalistami, np. psychologiem,</p>	<p>Klasy I – III Klasy IV – VIII; Rodzice uczniów</p> <p>I – III IV – VIII,</p>	<p>Wychowawca klasy</p>	<p>Cały rok oraz w miarę potrzeb</p>	<p>1. Bieżące prowadzenie diagnoz wychowawczych oraz ich analiza raz w semestrze. Wnioski z diagnoz zostaną ujęte podczas ewaluacji SPWP; 2. Opracowanie i przeprowadzenie ankiet ewaluacyjnych pod koniec roku szkolnego – objęcie badaniami ankietowymi nauczycieli i</p>	

<p>2. Respektowanie obowiązującego prawa i norm społecznych oraz poszanowanie uznawanych wartości.</p>	<p>pedagogiem, pracownikami: PPP, MCP</p> <p>- zapoznanie i przypomnienie reguł postępowania obowiązujących w regulaminach szkolnych</p> <p>- realizacja tematyki godzin wychowawczych - pogadanki dotyczące obowiązujących zasad funkcjonowania społecznego;</p> <p>- spotkania uczniów z Policją, Strażą Miejską;</p>	<p>Rodzice uczniów</p> <p>Wszystkie klasy</p> <p>Wskazane klasy</p> <p>Wskazane klasy,</p>	<p>Wychowawca klasy, Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wychowawca klasy, Zaproszeni specjaliści</p> <p>Wychowawca klasy</p> <p>Wychowawca klasy, Pedagog, psycholog szkolny</p>	<p>Wrzesień, Cały rok</p>	<p>uczniów losowo wskazanych klas oraz ich rodziców.</p> <p>3. Utrzymywanie współpracy z Radą Rodziców i wspólne opracowanie wniosków do pracy wychowawczej na następny rok.</p>	
--	---	--	--	-------------------------------	--	--

<p>3. Wzmacnianie więzi rodzinnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń dla rodziców na wybrane tematy; - przeprowadzenie prelekcji dla rodziców poszczególnych zespołów klasowych; - organizowanie imprez szkolnych, klasowych ze współudziałem, np. rodziców, dziadków, dzieci. 	<p>Rodzice uczniów wskazanych klas lub w miarę potrzeb</p> <p>Uczniowie wskazanych klas i ich rodziny</p>	<p>Dyrektor szkoły</p> <p>Wychowawca klasy</p> <p>Wychowawca klasy</p>	<p>Cały rok, w miarę potrzeb</p> <p>zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych</p>		
<p>4. Kształtowanie postaw prospołecznych, przeciwdziałanie czynom nagannym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie uczniów do udziału w różnych akcjach organizowanych w szkole; - uwrażliwianie na potrzeby innych; - uczenie zasad szacunku, tolerancji, respektowania prawa; - uświadamianie konsekwencji łamania 	<p>I – III</p> <p>IV – VIII</p>	<p>Wychowawca klasy’</p> <p>Wszyscy nauczyciele, Pedagog, psycholog szkolny</p>	<p>Cały rok</p>		

<p>5. Przeciwdziałanie uzależnieniom, m. in. od środków psychoaktywnych, medialnym, palenia papierosów.</p>	<p>norm i zasad; - propagowanie idei udzielania wzajemnej pomocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadanki i prelekcje na godzinach wychowawczych, zebraniach z rodzicami; - organizowanie spotkań ze specjalistami; - udział w programach organizowanych przez MCP; - zachęcanie uczniów do, np. tworzenia prezentacji, plakatów na temat profilaktyki uzależnień. 	<p>Wskazane klasy, Rodzice uczniów wskazanych klas</p> <p>IV - VIII</p>	<p>Wychowawca klasy, Pedagog, psycholog szkolny</p>	<p>Cały rok, w miarę potrzeb</p>		
---	---	---	---	----------------------------------	--	--